

Z KALENDÁŘE FARNOSTI a klubu Betánie (VKH)

bohoslužby:

neděle 14.00 mše sv. a 20.00 studentská mše sv., (**1. 7. – 30. 9. pouze ve 20 hodin**)

úterý 19.00 studentská mše sv. (**do 30. 6.**)

středa 12.30 mše sv. v kryptě, poté oběd (vchod z Klementina - **do 30. 6.**)

čtvrtek 20.00 adorace s možností svátosti smíření nebo duchovního rozhovoru (**do 30. 6.**)

další zpovědní pohotovost ve středu 17-19h (P. P. Petrašovský) – v sakristii (**do 30. 6.**)

pravidelný program (do 30.6.)

úterý 20.00 Kurz Základy víry v sakristii; tichá meditace v kryptě

čtvrtek 18.45 – 19.45 Setkávání nad nedělním Evangelii (P. Pavel Petrašovský).

čtvrtek 19.30 sportovní klub Lazar Betánie (tělocvična ZŠ v Umělecké ulici, Praha 7)

neděle 1. 6. 14.00 Mši sv. doprovodí smíšený sbor Gymnázia Otto Hahna ze Saarbrücken.

20.00 **Děkovná mše sv.** u příležitosti životního jubilea Tomáše Halíka. Při mši sv. zazní kromě jiného Magnificat Antonia L. Vivaldiho a Te Deum W.A.Mozarta. Soubor Capella Regia Praha řídí Robert Hugo. Po bohoslužbě jste srdečně zváni k oslavě do sakristie a na studentské nádvoří Klementina. Hudební doprovod obstará Traditional Jazz Studio Pavla Smetáčka.

pondělí 2. a 16. 6. Společenství. Koná se v 19 hodin u Karmelitek v Jinonické ulici.

úterý 4. 6. 19.00 Hudební doprovod písní z Taizé při mši svaté věnuje salvátorská schola P. Tomáši Halíkovi.

středa 5. 6. 18.30 Přednáška z **Cyklu o manželství:** Komunikace v partnerských vztazích I - Ludmila Stane PGDip.Couns. Koná se v sakristii.

čtvrtek 6. 6. 19.00 **"PETRKOV"** Ve večeru zazní zhudebněné verše Bohuslava Reynka, sv. Jana od Kříže a proroka Izaijáše. Autorem hudby je Martin Dohnal, na violoncello hraje Libor Mašek, zpívá a recituje Lucie Trmíková.

pondělí 9.6. Teologický seminář Koná se vždy v 19 hodin v bytě Jajtnerových ve Stodůlkách. Kontaktní osoba Tomáš Jajtner: tomas.jajtner@seznam.cz

středa 11. 6. 18.30 Přednáška z **Cyklu o manželství:** Komunikace v partnerských vztazích II - Ludmila Stane PGDip.Couns. Koná se v sakristii.

úterý 17. 6. 19.00 Mši sv. doprovodí naše **schola** africkými spirituály.

středa 18. 6. 18.30 Přednáška z **Cyklu o manželství:** Spiritualita partnerského života - manželé Muchovi. Koná se v sakristii.

středa 25. 6. 18.30 Přednáška z **Cyklu o manželství:** Svatební obřad, předsvatební administrativa - Mgr. Martin Staněk Koná se v sakristii.

středa 25. 6. Táborák I tento rok se bude konat rozloučení s uplynulým akademickým rokem u táborového ohně. Obvyklým místem setkání je konečná stanice tramvají Spojovací. V případě akutní nepřízně počasí je připraven záložní program. Kontaktní osoba Pavel Kočica: pkocica@seznam.cz

19.00 Komu se nebude chtít k táborovému ohni, nabízíme **setkání při filmu** – jako tečku za letošním filmovým klubem máme pro vás připravený film – překvapení.

V době akademických prázdnin **od 1. 7. do 30. 9.** se konají pouze bohoslužby, a to **v neděli ve 20 hodin**. Ostatní aktivity začínají opět v říjnu. Přejeme vám krásné léto.

SALVATORE

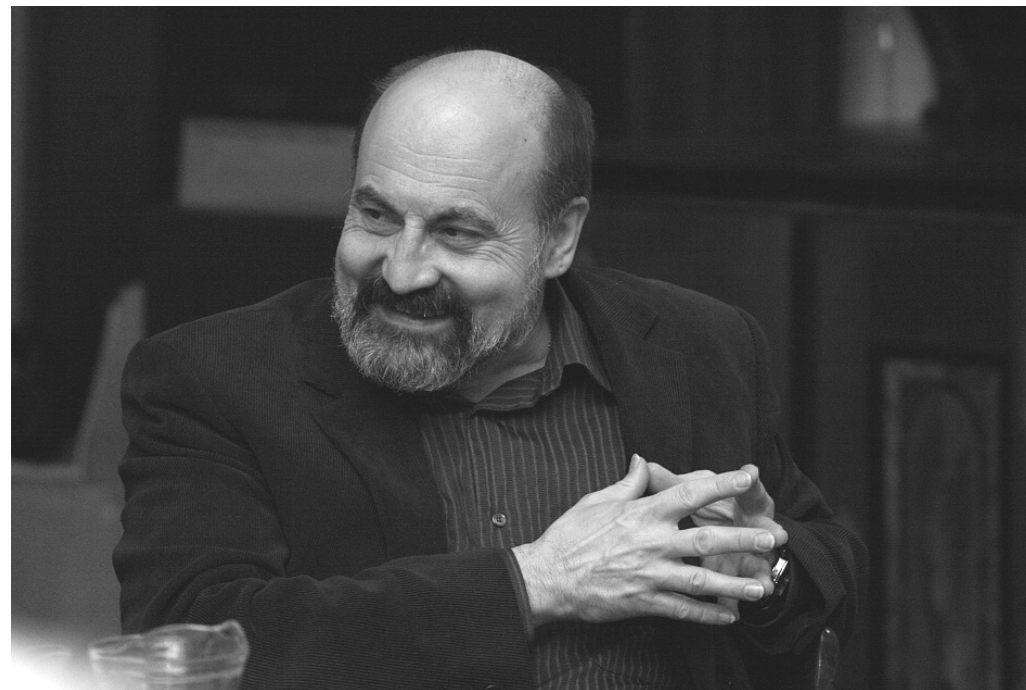
zpravodaj pražské akademické farnosti

58/ červen

A.D. 2008

z d a r m a

Trpělivost se světem, církví a mlčícím Bohem

Rozhovor s Tomášem Halíkem, který 1. června oslavil 60. narozeniny

Slavíte šedesáté narozeniny. Jubilea jsou příležitostí k zastavení a ohlednutí? Máte vůbec chvíli se nyní zastavit?

Moc ne – během akademického roku musím permanentně pracovat jako dva třicátníci; když se ráno po pár hodinách spánku drasticky budím ledovou sprchou, prosím přitom často Hospodina, aby si mě už konečně vzal a nechal mne v nebi jednou pořádně dosyta prospat – a Hospodin skrze ty přívaly vod odpovídá: Kdepak, hochu, ještě tam v Čechách máš spoustu práce! Ale naučil jsem se za ta hyperaktivní léta jakési „kontemplaci v akci“ – kdesi pod vší aktivitou nepřestávám přemýšlet a snad také mluvit s Nejvyšším, nebo se aspoň snažit mu naslouchat. Ale pořádně se zastavit a zamyslet, nechat tenhle podzemní proud naplno tryskat, to je až úkol pro každoroční týdny samoty v poustevně. Tam jsem bez jakéhokoliv vyrušování opravdu jen s Bohem – i mé psaní knížek je tam formou modlitby a součástí stálé

eucharistické adorace. Tam si před svatostánkem určitě ono „zastavení“ dopřeju. Bez něho bych nepřežil - tělesně, duševně ani duchovně.

Jednou jste mi žertem říkal, že po padesátce to je jako na sklonku léta: „Není už takový žár a dusno, ale člověk ještě může sedět venku.“ Vnímáte šedesátiny jako nějaký zlom, nebo je to pro Vás spíš určitý symbol, a tedy jedna z příležitostí k bilancování?

Myslím si, že život probíhá spíš v takových dvacetiletých či pětadvacetiletých cyklech. Že to období mezi padesátkou a sedmdesátkou – pokud nepřijdou nějaké nemoci nebo nepředvídané tragédie a člověk udržuje přece jen nějakou rozumnou životosprávu a stálý duševní i tělesný pohyb – mohou být opravdu ta „nejlepší léta“, jako když ve slunném podzimu sbíráte plody a vůči mnohému, co vás dříve trápilo či rozčilovalo, můžete zaujmout postoj klidného nadhledu či usměvavé ironie. Tak jsem si alespoň já užil tu poslední, dosud nejšťastnější a nejpłodnější dekádu a snad v tom budu moci pokračovat ještě chvíli. Když si vzpomenu, jak jsem se na počátku devadesátých let trápil, když mne někdo napadal a kritizoval, a snažil jsem se mu vysvětlit, že to myslím dobře! Dnes už to poštěkávání vůbec nesleduji, úsudek o mně přenechávám Bohu. Mám kolem sebe pár velmi moudrých lidí, kteří mne nešetří kritikou, protože mě mají rádi. I já kritizuji naši církev a společnost jen proto, že ji mám moc rád a cítím za ni spoluzodpovědnost.

Mnohokrát jsem Vás slyšel citovat a někdy i parafrázovat předmluvu k jedné knize Adama Michnika od polského kněze a originálního myslitele Józefa Tischnera. Tischner se tam ptá: Proč Pán Bůh stvořil Michnika? To je docela dobrá a záludná otázka také pro jubilanta, tedy: Proč Pán Bůh stvořil Halíka?

To byla dlouho i pro mne palčivá otázka, kterou jsem Bohu kladl. Myslím, že teď už konečně znám odpověď a je velice prostá: aby dělal to, co právě dělá. Docela upřímně: vím, že na počátku devadesátých let leželo mé jméno na stole, kde se rozhodovalo o významných církevních místech, a o deset let později na stole, u něhož šlo o nejvyšší post ve státě. Bůh ví, že jsem po ničem z toho neprahnul a že jsem si nejvíc přál, abych mohl zůstat v akademickém světě, mezi studenty na univerzitě a v univerzitním kostele, ale učil jsem se modlit: Ne jak já chci, ale jak ty chceš. Musel jsem se však připravit na dva alternativní scénáře života, abych je, kdyby si to Pán Bůh přál, vykonával opravdu dobře – a opravdu hodně jsem se při tom naučil. Ale to úplně nejceněnější, co jsem se přitom naučil, byl postoj vnitřní svobody, ona „indiferentia“, o níž mluví můj milý svatý Ignác, či „nelpění“, „neprahnutí“, jak o něm mluví mystici Východu a Západu a závěrečná příkazání Desatera, která jsem teprve při té příležitosti pochopil jako nesmírně důležitá. Pán Bůh byl ke mně laskavý a ani jednu z těchto tvrdých obětí po mně nakonec nechtěl. Dělán to, co dělám nejraději a v čem zřejmě nejvíc mohu rozvinout hřívný, které mně Bůh svěřil, a pevně doufám, že mne to nechá dělat ještě chvíli – a že mi pak, už v dohlednu, dopřeje čas, kdy budu moci mnohé povinnosti a odpovědnosti pustit z ruky a plně se věnovat tomu, co zřejmě nese největší plody a skýtá mi také nejhlubší pocity štěstí a naplnění – psaní, psaní jakožto způsobu „modlitby v akci“. Jak učil svatý Tomáš Akvinský: *contemplata aliis tradere*.

Ano, skutečnost, že opravdu neusiluji a nestojím o žádný post, mi dává obrovskou svobodu: Tak jako po celý život, mohu i dnes říkat jen to, co si myslím a cítím – a dnes navíc vím, že kdyby mne snad někdo chtěl nutit k něčemu jinému, kyne mi blažená svoboda předčasné penze – už bych se koneckonců uživil jen psaním.

Pán Bůh snad tedy stvořil Halíka, aby stavěl mosty mezi různými světy, ukazoval věci „také z té druhé stránky“ a vytvářel v křesťanském světě prostor, kde se přemýšlející lidé budou moci cítit doma, svobodně a dobře. Udělal ho jako strom, stojící trochu stranou hustého lesa, aby také vychytával blesky a hromy fanatiků a hlupáků všeho druhu, a přece se neohnul a nepoložil.

Sledují-li to správně, tak se při všech konstantách ve Vašem myšlení a Vašich oblastí zájmů přece jen pomalu posouvají důrazy a trochu mění „oblíbení hrdinové“. Jung a Freud

A K T U A L I T Y

Pro aktuální informace zabrouzdejte na

www.salvator.farnost.cz nebo na www.vkhcr.org/praha

Výstava fotomaratón

Během celého měsíce června trvá možnost prohlédnout si výstavu vítězných fotografií z 3. ročníku salvátorského fotomaratónu. Výstava je přístupná vždy půl hodiny před a po mši svaté v úterý večer a v neděli odpoledne a večer.

Sportovní klub Lazar Betánie

Kdo rád sportuje, může se kdykoliv přidat k sportovním aktivitám klubu Lazar Betánie. Schází se v parku Stromovka každý čtvrtek od 19:00 ke sportům jako frisbee, fotbal, volejbal atd. Až padne tma, budeme vždycky ještě nějak pokračovat. Když bude špatné počasí nebo dobrý nápad, navrhneme alternativní program - proto sledujte web lazar.borec.cz kontakt: lazar@borec.cz, tel: 603863266

Rekolekce pro manželské páry

Konají se ve Štěkni u Písku ve dnech 9. 8. - 16. 8. Vedou je již tradičně naši bývalí kaplani P. Zdeněk Králík a P. Ladislav Štefek. Kapacita je již naplněna. Případné další zájemkyně o au-pair rádi přivítáme.

Pozn. Prosíme Luboše a Terezu Šedivých aby kontaktovali pastoračního asistenta.

Duchovní cvičení a rekolekce jaro – léto 2008

Meditace v kryptě

každé úterý po večerní mši (cca 20.10 – 21.10 hod) tichá meditace v kryptě (vchod přes sakristii).

Prakticko-teoretický úvod do kontemplativní modlitby

Setkáváme se pravidelně každých čtrnáct dní (výjimky vždy uvedeme na www.cestanahoru.org) **po celý letní semestr**. Setkání trvá cca 1,5h, koná se u sester karmelitek v Jinonické 22 (Praha-Košíře), vede sestra Denisa Červenková a hosté.

6. - 13. 7. (ne-ne) **Uspořádat si život.**

Intenzivní ignaciánské exercicie zaměřené na rozlišování vlastního místa ve světě. Předpokladem je znalost základních principů exercicií (tj. nemělo by jít o první exercicie v životě), počet účastníků je omezen, při přihlašování je nutno zmínit motivaci k účasti na kurzu. Doprovází František Hylmar SJ a Denisa Červenková CSTF. Místo konání: exerciční dům jezuitů v Kolíně.

17. - 22. 8. (ne-pá) **Kontemplativní exercicie.**

Jde o intenzivní praktický úvod do kontemplativní modlitby v přísném mlčení a soustředění. Doprovází: Jan Šedivý, lektor Wurzburské školy kontemplativní modlitby. Tento kurz se koná v exercičním domě kapucínů na Hradčanech.

Vřele doporučujeme:

22. 6. - 29. 6. (ne-ne) **Ignaciánské exercicie**

Tento kurs se koná v exercičním domě jezuitů v Kolíně, doprovází P. Petr Havlíček SJ. Pro bližší informace i pro přihlášení na tento kurs je třeba se obracet přímo na p.havlicek@jesuit.cz.

Pokud není uvedeno jinak, kurzy doprovází sestry karmelitky z Karmelu Edith Steinové. Všechna vícedenní duchovní cvičení se konají v exercičním domě jezuitů v Kolíně (bývalém kapucínském klášteře), jednodenní na Karmelu v Košířích. Cena za noc v jedno/dvou lůžkových pokojích s plnou penzí je 350 Kč (jsou ovšem možné i velké slevy). Další informace můžete získat na adrese [exercicie\(at\)hotmail.com](mailto:exercicie(at)hotmail.com) či na tel. 257 21 24 26 (sestra Denisa). Přihlašuje se pouze e-mailem na exercicie@hotmail.com, uvádějte název kurzu v „předmětu“. Upozorňujeme, že exerciční kurzy se zpravidla rychle zaplní, maximální počet účastníků je 12-16, doporučuje se tedy reagovat rychle.

V předvečer svých padesátin jste řekl, že „všechny mé sny se vrchovatě splnily. Kolonka s nápisem „dostal“ je plná.“ Dodal byste dnes k tomu něco? Máte nějaké velké přání či nějaký „tajný plán“?

Měl jsem plný, nesmírně pestrý, zajímavý a šťastný – byť ne vždy úplně jednoduchý – život, Bůh mi opravdu nic nedlužil. Ale já mu dlužím hodně. Mám velké přání, abych mohl ještě alespoň něco z oněch dluhů splatit.

Děkuji za rozhovor a všechno nejlepší k narozeninám!

Rozhovor připravil Norbert Schmidt.

Telegraficky

- V úterý 6. května při mši svaté koncelebroval P. Lawrence Freeman OSB. po mši následovala přednáška a debata na téma křesťanské meditace a mezináboženského dialogu.
- V sobotu 17. května se uskutečnil již třetí ročník salvátorského fotomaratonu, který se nesl ve znamení čísla „12“. Dvanáct účastníků se během dvanácti hodin pokoušelo pomocí objektivu vyjádřit dvanáct témat, které pro letošní ročník sestavil v Římě pobývající jezuita Petr Vacík. Výstavu vítězných fotografií můžete shlédnout na ochozech našeho kostela až do konce července.
- V úterý 19. května naše společenství svou přítomností obohatila sestra Lea Ackermann, zakladatelka hnutí SOLWODI (Solidarity With Women In Distress). Ve své přednášce a následné debatě se věnovala především problému prostituce. Tento diskusní večer byl připraven ve spolupráci s redakcí časopisu SALVE.
- V neděli 25. května po odpolední mši svaté zněl náš kostel lidovou hudbou – jako každý rok i letos se zde představily lidové soubory z několika zemí Evropy v rámci festivalu Praha – srdce národů.
- V tutéž neděli nás v závěru mše sv. pozdravil Bunja Takatoši, představený šintoistické císařské svatyně Góo Džindža z Kjótó.
- Po nedávné instalaci osvětlení na galerii kostela proběhla též rekonstrukce osvětlení sakristie.

Sestra Lea Ackermann a Prof. A. P. Rethmann

foto AK

KNIHOVNA BETÁNIE

Nachází se v chodbě za sakristií a nabízí cca 2000 svazků převážně náboženské literatury.

Provozní doba: úterý 20.00 – 20.30 h; neděle 21.00 – 21.30 h

Katalog dostupný z www.salvator.farnost.cz/knihovna nebo tištěný na místě.

ustoupili do pozadí, Nietzscheho už také tak často necitujete. Nenahradili je sice jiní tak výrazní autoři, ale častěji se u Vás nyní objevují jména jako Charles Taylor, Nicolas Lash, Gianni Vattimo, John Caputo, ale také v hojnější míře než dříve i Joseph Ratzinger. Je to tak?

Ano, od psychologie jsem se hodně posunul k filozofické reflexi víry a hledám body návaznosti mezi postmoderním myšlením, mystikou a hlubokou originální interpretací tradice, jakou nacházím třeba u Ratzingera či Urse von Balthasara.

Ve své knize rozhovorů jste před deseti lety načrtl pět oblastí – vztah náboženství a kultury, problémy sekularizace, dějiny křesťanského sociálního myšlení, hlubinná psychologie a její aplikace v sociologii kultury a filozofii náboženství, etické otázky společnosti –, o které se zajímáte především. Jistě se dají použít i dnes, ale zeptám se Vás, jak byste dnes formuloval těžiště vašeho zájmu?

Angažuji se hodně ve dvou oblastech, které považuji za klíčové pro budoucnost světa a pro osud Evropy.

V prvním případě je to komunikace mezi náboženstvími a kulturami, kde se snažím ukázat filozofické, teologické i psychologické předpoklady prevence konfliktů a rozvíjení kultury dialogu. V druhém je to hledání „kompatibility“ mezi sekulární kulturou a křesťanstvím – aby se křesťanství nechtělo ani lacině přizpůsobovat soudobému světu výprodejem své identity - to by pak nemělo co nabízet -, ani se zapouzdřovat do sebe. Prostě aby církev byla prorockým hlasem a zároveň srozumitelným, věrohodným a kompetentním partnerem v kulturním dialogu.

Tomáš Halík při diskusi s P. Lawrence Freemanem

foto MS

S tím souvisí i můj pokus o nový teologicko-spirituální pohled na ateismus, zejména na prožitek „zatmění Boha“ - či „smrti Boha“ - tváří v tvář zlu a utrpení ve světě. Chci ukázat, že „ateismus bolesti“ a čestná pochybnost nejsou vůči skutečné víře něčím vnějším a nepřátelským, že teolog je nepotřebuje ani potlačovat, ani cukrovat zbožnými frázemi, nýbrž zasadit do velikonočního kontextu, do „teologie kříže“. Inspirován karmelitánskou mystikou,

mluvím tady o „temných nocích dějin“, o „kolektivní temné noci“.

Přemýšlím a píšu o tom, že jedno z hlavních posláních víry je „kácet modly“ – zbavovat relativní věci aury absolutna – a že a hlavním cílem duchovního života je vnitřní svoboda, „neprahnutí“, „nelpět“ na ničem, být otevřený pro Tajemství. Víra nemá nabízet „jistoty“ hotových pravd, nýbrž učít žít s tajemstvím, učit žít v dialogu se skutečností, nikoliv vést monolog pyšných „majitelů pravd“. Čili: hledám vhodnou formu spirituality pro křesťana, který chce obstát a rozvíjet svou víru v soudobém pluralitním a velmi komplikovaném světě.

Jak byste tedy dnes odpověděl na otázku: Co to je víra a k čemu je dobrá?

Nějak nevěřím ve víru těch, kteří věří, protože je to „k něčemu dobré“ – že je to zdravé, uklidňující, společensky užitečné či morálně povznášející. Jen tomu, kdo věří „jako dítě“ – protože miluje –, mohou být eventuelně ty ostatní věci přidány. Věřit jako dítě neznamená věřit naivně a infantilně a vypínat kritické myšlení – dítě není žádný blbeček. Znamená to být otevřený, dychtivý, spontánní a bezelstný – a schopný růstu a zrání. V tomto smyslu jsem horlivým příznivcem „malé cesty“ svaté Terezie z Lisieux a „nahé víry“ mystiků – víra osvobozená od náboženských iluzí a „metafyzických jistot“ je „malá“ v měřítcích tohoto světa – ale je to „víra Boží“, protože Bůh činí velké věci jen s tím, co se světu zdá malé.

Věřím ve „víru druhého dechu“, velikonoční víru „ukřižovanou a zmrtvýchvstlou“, když předtím „zdeděné víře“ či prvotní horlivosti konvertitů došel – či byl vyražen – dech. V takové situaci se někteří obracejí k ateismu, jiní k fundamentalismu a fanatismu či křečovitě víře typu „hip, hip, hurá – alelujá“, aby překřičeli své vlastní pochybnosti. Já věřím v mlčenlivou trpělivost naděje. Ano, víra je mnohdy trpělivost s mlčícím Bohem. I to je forma dialogu, možná ta nejhlubší a nejzazší.

Nemálo katolíků Vás pořád u nás vnímá jako jakési enfant terrible české církve, případně rovnou jako „modernistu“. Myslím, že už jste určitě vybíral všechny „nálepky“ levého spektra. A přitom jste velice oblíbeným autorem ve „fundamentalisticky katolickém Polsku“ – pokračujeme-li v tom slepém nálepkování. Jeden přítel, polský dominikán, mi vyprávěl, jak Vás tam často citují biskupové, jak jsou Vaše knihy předčítány v refektářích klášterů, biskupové je doporučují jako téměř povinnou četbu svým seminaristům a kněžím atd. Dostal jste prestižní ceny od katolíků v Polsku, Rakousku i Americe. Nepůsobí to ve Vás určitou „križi identity“?

Když vyjedu za hranice a zjistím, že jsem tam brán bezmála jako klasik, zahanbuje mne to, protože myslím, že každý slušný autor v takové situaci by už měl být aspoň pár let po smrti. Kolik lidí, kteří se v církvi celoživotně snažili o něco dobrého, zakoušelo šikany po celý život a až po smrti došli uznání! I celá generace průkopníků koncilní teologie – Urs von Balthasar, Daniélou, Chenu, de Lubac – zažívala po desetiletí šikanu, zákazy publikací – a až ve velmi stařeckém věku se dočkala uznání. Jan Pavel II. všem na rány nadělil kardinálské klobouky. Proti nim nejsem nic – a to, co jsem si kdysi užil od „katolického Talibanu“, starého vedení teologické fakulty, netrvalo dlouho a nakonec to dokonce přispělo k nešťastnějšímu kroku v mém pracovním životě, k přechodu na mou milovanou filozofickou fakultu. Nepřátelé někdy člověku pomohou víc než přátelé. Když jsem byl svědkem toho, jak ti, kteří mi kopali jámu, pak do ní sami s ostudou spadli, bylo mi jich skoro líto. Dnes mne před kamenováním trochu chrání celkem prokazatelný fakt, že na slova, za která jsem kdysi sklízel tolik zášti, zpravidla nakonec došlo. Takže když mne někdo ještě ze setrvačnosti považuje za „zlobivé dítě“, je to pro mne osvěžující vzpomínka na mládí a začátky. Běda těm, které všichni chválí!

V poslední době také razantně vstupujete do veřejné debaty a to i té politické. Hlasíte jste upozornil na zásadní otázky kolem kontroverzní „výstavy“ Bodies, kde se vystavovaly mrtvolý čínských vězňů. Naposledy jste leckomu zpěnil krev svým vyhraněným postojem při nedávné prezidentské volbě. Jak vlastně současnost vnímáte, např. vzhledem k devadesátým létům, třeba k datu, kdy jste slavil padesátiny? Jsme na vzestupu – v jednom novoročním projevu nám bylo řečeno, že „jsme se nikdy neměli tak dobře jako teď“ –, na nějakém rozcestí nebo spíše na scestí?

Ten, kdo se dívá na společnost zúženě a jednostranně ekonomickým kukátkem – a ještě obráceným spíše jen k úzké vrstvě sobě podobných –, může určitě říci, že „nikdy jsme se neměli tak dobře jako teď“. Ale kdo se s odstupem dívá na politickou scénu a má možnost nahlédnout i hlouběji do duchovního a mravního života společnosti, ten nemá mnoho důvodů k optimistickým rozjuchaným frázím. Jsme těžce nemocnou společností, v níž narůstá barbarství a nepoctivost, závist, osobní a skupinová nevěřivost, agresivita. Ideologové „všemohoucí ruky trhu“ dělají všechno pro snížení kulturní úrovně ve všech oblastech. A naše

Tomáš Halík při setkání s představeným svatyně Góo foto AK

církve je stále příliš stažená a zahleděná do sebe – a když se k něčemu ve společnosti přece vysloví, je to většinou spíš pro ostudu. Politik, který se ráno klaní v doprovodu biskupů ostatkům svatých a horlí pro „křesťanské hodnoty“, aby tutéž noc podváděl vlastní manželku, si nezaslouží kadidlo církevního podkuřování. „Křesťanští politici“ jsou ochotni vyměnit morálku za církevní majetky, aby pak nakonec pozbyli – jak jsem je varoval – jak cti, tak majetku. Ten lunapark s mrtvolami v Lucerně byl jen špičkou ledovce – poukazuje k naprostému cynismu k hraničním otázkám života a smrti; návrhy na legalizaci eutanazie jsou dalším, samozřejmě ještě daleko nebezpečnějším projevem této ztráty smyslu pro hodnoty a zdravý rozum.

I když v práci s mladými a na nesčetných besedách po celé republice potkávám množství velmi otevřených, zajímavých a přemýšlejících lidí, přesto vidím kolem nás tolik znepokojujících jevů, že se musím denně prát s pokušením zahořklosti a rezignace. Nesvedl bych to, kdyby má naděje byla jen „z tohoto světa“. Cítím-li ve svědomí povinnost – jako kněz, jako intelektuál i jako občan – promluvit k nešvarům kolem nás, udělám to, byť by mi to vyneslo další hory výhrůžek, napadání, nenávisti a pomluvy. Už nepočítám s tím, že by se vedení církve někdy v tom za mne zřetelně postavilo – i když tím leckdy supluji jejich povinnost a bráním tím i jejich čest. Zvěřina a Mandl, moji učitelé, by na mém místě jistě jednali stejně.

Z čeho jste měl za posledních deset let největší radost?

Když se každoročně o velikonoční vigílii dívám do očí desítek mladých lidí, které jsem směl opět doprovodit na cestě víry až ke křestnímu prameni, nebo když dopisuji v poustevně knížku a už tuším, že dávám do světa něco, co možná opět pomůže hodně lidem na cestě k Bohu. Prostě vždycky ve chvíli, kdy cítím, že mohu být tužkou či ukazovátkem v Boží ruce. Když lidem, kteří mi děkují za mou službu, za kázání či knížky, říkám žertem a s ukazovákem k nebi „u šéfa!“, myslím tenhle žert velmi vážně. Není nic krásnějšího, než prožitek, že v tom, co vám bylo dopřáno dělat, byl „šéf“ skutečně při díle, že se jeho dílo dělo „skrze vás“, že nemáte důvod k pyšce, nýbrž k hluboké vděčnosti.